

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/417/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612206442
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4612206442.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: Obec Krnča, Októbrová 500, 956 19 Krnča, proti odporcom: 1. R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. M. XXX/X, F., 2. G. E. nar. XX. XX. XXXX, bytom J. cesta XXX/X, F., 3. H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX, odporcovia v 1. až 3. rade zastúpení E. G. H., bytom H. Z. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 31. januára 2014 č. k. 4C/229/2012-174, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v kat. území F., zapísanej na LV č. XXXX v registri „E“ ako parc. č. 126/7 orná pôda o výmere 110 m² zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že o týchto rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 80 písm. c/ OSP, § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 120 ods. 1 OSP. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, pretože navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach o výlučnom vlastníckom práve k tejto nehnuteľnosti, a preto súd jeho návrh zamietol. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu) je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Vychádzajúc z uvedeného bolo teda na navrhovateľovi dôkazné bremeno, aby predložil alebo označil dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia o výlučnom vlastníckom práve k spornej nehnuteľnosti, avšak zo strany navrhovateľa nebol produkovaný žiaden takýto dôkaz a navrhovateľ sa skôr zamerlal na preukazovanie vlastníckeho práva odporcov, resp. na jeho popieranie, miesto toho, aby preukazoval tvrdenia o svojom vlastníckom práve. Keďže navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by bolo možné vyvodit' záver o tom, že je výlučným vlastníkom spornej parc. č. 126/7 (za takýto dôkaz nie je možné považovať odpoveď Správy katastra Topoľčany zo dňa 07. 11. 2011 na čl. 9, ktorá sa zaoberá nadobudnutím vlastníckeho práva k parc. č. 126/7 právnymi predchodcami odporcov na základe prídelových listín, pretože ani z tejto odpovede vôbec nevyplýva, že by navrhovateľ v minulosti užíval sporný pozemok a že by bol evidovaný ako vlastník tohto pozemku) a ani z výpovedí svedkov nebolo možné vyvodit' takýto záver, tak súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Svedkovia (H.. G.) sa vyjadrovali buď k tomu, k akým chybám dochádzalo pri prideľovaní pozemkov v minulosti, alebo k priebehu procesu ROEP (E.. L. a A.. Y.), prípadne k užívaniu sporného pozemku odporcami, resp. ich právnymi predchodcami (svedok P., svedok R., svedkyňa R.), avšak žiaden z nich vo svojej výpovedi nepotvrdil vlastnícke právo navrhovateľa k tomuto pozemku. Navrhovateľ v priebehu konania v rámci dokazovania navrhol vypracovať znalecký

posudok na identifikáciu sporného pozemku, pričom súd tento návrh zamietol z dôvodu rýchlosti a hospodárnosti konania, nakoľko nepovažoval za účelné vypracovanie znaleckého posudku v takom štádiu konania, keď zo strany navrhovateľa neboli predložené žiadne doklady o jeho vlastníckom práve, a teda nebol ani dôvod na vypracovanie znaleckého posudku ohľadom identifikácie pozemku. O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že o týchto rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 151 ods. 3 OSP.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Po právnej stránke odvolanie odôvodnil ustanoveniami § 205 ods. 2 písm. c/, d/, e/ f/ OSP pre nedostatočne zistený skutkový stav, v dôsledku toho na základe vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení, na základe ktorých tento skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na zákon č. 104/1945 Sb., na dekrét prezidenta republiky 108/1945, na zákon č. 129/1945 Sb. a na to, že z formulácií uvedených predpisov vyplýva, že nadobudnutie vlastníctva štátom sa dialo zo zákona, a preto nebolo treba žiadne samostatné rozhodnutia. V priebehu vývoja spoločnosti po roku 1945 až po súčasnosť sa pri zmenách režimov a vlád menili subjekty, ktoré spravovali štátny majetok až v konečnom dôsledku v súčasnosti sa stali správcami nadobudnutého majetku orgány obecnej samosprávy, ktoré sú v tomto prípade reprezentované navrhovateľom. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne z toho dôvodu, že dokazovanie, ktoré bolo vykonané, nebolo úplné a správne a aj to dokazovanie, ktoré hovorilo v jeho prospech, súd vyhodnotil nepochopiteľne v jeho neprospech. Parcela č. 126/7 nemohla byť vôbec odkupovaná, nakoľko sa na mapách vôbec nenachádzala na danom mieste, ale sa v prídelovom pláne nachádzala úplne na inom mieste, pri potoku „Dršňa“. Členovia komisie ROEP nikdy vlastníctvo k uvedenej parc. č. 126/7 neprejednávali, čo vyplynulo aj z výpovedi A.. Y.. Je však nesporné, že cesta z parc. č. 125/3 v stave „E“ alebo 125/4 v stave „C“ bola vyhradená už v roku 1960 tak, ako sa doteraz užíva, teda ako cesta obecná. Následne zásah do vlastníckeho práva, ako boli skládky materiálu a žumpa odporcov, boli vybudované ako čierne stavby, bez vedomia stavebných úradov a bez vedomia Obecného úradu a Obce Krnča. Súd nemohol nebrať do úvahy písomný doplnok výpovede svedka A.. Y., ktorý ako spracovateľ ROEP-u potvrdil, že ak by dodatočne odporcovia neboli spornú parcelu prihlásili do súpisu parciel, ostala by táto parcela vo vlastníctve navrhovateľa a tento spor vôbec nemusel vzniknúť. V tejto súvislosti treba konštatovať zneužitie situácie zo strany odporcov. Právny predchodca odporcov E. E., ženatý s H. E., rod. Y. totiž nie je tá istá osoba, ktorá sa tiež volá E. E. a ktorému bol tiež pridelený pozemok v obci F.. To, čo dostal prídelom otec odporcov sa nachádza na úplne inom mieste v obci F.. To, čo dostal prídelom menovec otca odporcov E. E. na nachádzalo úplne v inej časti obce a zhodu týchto mien využili odporcovia na to, že začali tvrdiť, že to, čo dostal prídelom ich otec, sa nachádza práve na spornom pozemku, čo ale nie je pravda. Tento právny a skutkový stav konštatuje aj zistenie katastra nehnuteľností, tak ako vypovedala svedkyňa H.. C. G. a svedkyňa E.. Y. L., pričom to isté konštatuje aj svedok Y. P.. Zatiaľ je ale situácia v skutočnosti taká, že všetci účastníci i svedkovia vedia, kde sa sporný pozemok v obci nachádza, nik ale nevie, ako je to skutočne v listinách a aký je stav v grafických operátoch katastra nehnuteľností v porovnaní s reálnou polohou uvedeného pozemku. Preto navrhovateľ žiadal, aby sa v rámci dokazovania nechal vyhotoviť znalecký posudok a geometrický plán, ktorý by všetky tieto pochybnosti mohol odstrániť a zosúladiť reálny stav so stavom v katastri nehnuteľností. Toto dokazovanie súd prvého stupňa nepripustil a v podstate nechal situáciu v takom stave, v akom bola pred podaním návrhu, napriek evidentným dôkazom o postupe odporcov pri nadobudnutí ich vlastníckeho práva, ktoré postupy boli a sú nesprávne a protiprávne.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadрили.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní (podľa § 214 ods. 2 OSP) a po jeho preskúmaní dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu prvého stupňa dňa 25. 07. 2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti v katastrálnom území F., zapísanej na LV č. XXXX v registri „E“ ako parcela č. 126/7 orná pôda o výmere 110 m². Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že odporca v 1. rade je zapísaný na liste vlastníctva ako vlastník nehnuteľnosti v podiele 4/14, odporkyňa v 2. rade ako vlastníčka nehnuteľnosti v podiele 6/14 a odporca v 3. rade ako vlastník nehnuteľnosti v podiele 4/14, pričom právnym dôvodom nadobudnutia vlastníckeho práva sú podľa zápisu na liste vlastníctva vedené dve dedičské rozhodnutia po rodičoch odporcov, ktorými boli E. E. a H., rod. Y.. Tento vlastnícky stav však nezodpovedá skutočnosti. Vlastníkom nehnuteľnosti v minulosti okolo 50.-60. rokov bol navrhovateľ a tento pozemok slúžil a dodnes slúži ako miestna komunikácia. Problém nastal pri zámene označení v rámci vykonávania ROEP v obci, čo spôsobilo, že po poručiťoch sa dedilo niečo, čo sa dediť nemalo a odporcovia sa stali vlastníkmi niečoho, čo nikdy vlastniť nemohli.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 120 ods. 1 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 120 ods. 1 OSP sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čo je okrem iného aj obligatórnou náležitosťou návrhu na začatie konania. Účelom tejto dôkaznej povinnosti je teda označiť, resp. predložiť dôkazy na preukázanie tvrdení účastníkov v občianskom súdnom konaní. Súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd preto môže rozhodnúť o tom, že niektoré z navrhovaných dôkazov nebudú vykonané. Súd má teda oprávnenie aktívne ovplyvňovať dôkaznú situáciu v súdnom konaní. Na druhej strane môže súd vykonať aj také dôkazy, ktoré nie sú navrhnuté účastníkmi konania, ak je to podľa názoru súdu nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Vykonanie takýchto nenavrnutých dôkazov podľa znenia § 120 ods. 1 <. OSP by malo pripadať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, vzhľadom na zámer zákonodarcu posilniť prvky kontradiktórnosti v občianskom súdnom konaní a preniesť dôkazné bremeno preukazovania tvrdení na účastníkov konania.

Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Procesnoprávnym následkom neunesenia dôkazného bremena účastníkom konania je jeho neúspech v spore. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, ktorá je na sporný vzťah aplikovaná. Z nej potom vyplýva i to, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda, ktorý z účastníkov je povinný stanovený okruh skutočností preukázať.

Po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Súd prvého stupňa správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku navrhovateľa.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd zvýrazňuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, keď ustálil, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia o výlučnom vlastníctve prejednávanej nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa vykonal v danej veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov ktorého

ustálil správne právne závery. Prvostupňový súd správne skonštatoval, že zo strany navrhovateľa nebol produkovaný žiadny dôkaz preukazujúci opodstatnenosť ním uplatneného nároku. Z listín, ktoré tvoria súčasť spisu, nie je možné ustáliť taký právny záver, že by vlastníctvo k prejednávanej nehnuteľnosti prešlo na štát tak, ako tvrdil navrhovateľ, keďže z hľadiska preukázania tejto skutočnosti navrhovateľ nepredložil, resp. neoznačil žiadne právne relevantné dôkazy. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právny záver o prechode vlastníctva na štát k predmetu tohto sporu nemožno ustáliť ani z pripojenej fotokópie spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. Čd 1533/49, z ktorého vyplýva len tá skutočnosť, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území F. zapísané v pozemno-knižných vložkách č. 195, 256, 443, 504, 505, 506, 507 a 510 Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a tento majetok je predmetom revízie podľa zákona č. 142/1947 Sb. v znení zákona č. 44/1948 Sb. Ani z tohto listinného dôkazu pritom nevyplýva, že predmetom revízie prvej pozemkovej reformy by boli i nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území F. zapísané v pozemno-knižnej vložke č. 282, v ktorej je pod A10 zapísaná parcela č. 126. Ani zo zápisov v pozemno-knižnej vložke č. 282 nevyplýva žiadna taká právne významná skutočnosť odôvodňujúca záver o prevzatí nehnuteľnosti štátom. I keď je potrebné uviesť, že nadobudnutie vlastníctva štátom sa nepochybne realizovalo na základe zákonnej úpravy, tak ako uviedol navrhovateľ v podanom odvolaní, avšak i takéto konštatovanie musí mať preukázateľný podklad, že sa tak dialo i vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu. Odvolací súd, i s ohľadom na predmet konania v tejto veci, rovnako ako súd prvého stupňa, poznamenáva, že navrhovateľ nesprávne zameral dokazovanie na preukázanie skutočnosti, že odporcovia nie sú vlastníckymi prejednávanej nehnuteľnosti, pričom však z hľadiska právneho posúdenia veci bolo primárne preukázanie skutočnosti, že navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k predmetu sporu a v tomto smere produkovať dôkazy, ktoré by súd následne vyhodnotil tak jednotlivo, ako i v ich vzájomnej súvislosti. Pokiaľ navrhovateľ v dôvodoch odvolania namietal, že súd nebral do úvahy písomný doplnok výpovede svedka A. Y., k uvedenému odvolací súd udáva, že za situácie, že v priebehu konania navrhovateľ nepredložil listinné dôkazy o preukázaní uplatneného nároku vo vzťahu k parcele č. 126/7 orná pôda o výmere 110 m², len tento dôkaz samostatne obsahujúci vyjadrenie vypočutého svedka A. Y. nemožno vyhodnotiť ako právne relevantný z hľadiska unesenia jeho dôkazného bremena. Rovnako zo správy bývalej Správy katastra Topoľčany zo dňa 07. 11. 2011 vyplýva len tá skutočnosť, že parcela č. 126/7 o výmere 110 m² nachádzajúca sa v katastrálnom území F., zapísaná na LV č. XXXX nie je podľa prídellového plánu zbytkom parcely č. 126/7, ale zbytkom parcely č. 126/1 a podľa poľného náčrtu zbytkom parcely č. 126/5 bez toho, že by z nej bola zrejماً skutočnosť o vlastníckom nároku navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu k tejto nehnuteľnosti. Potom ani skutočnosti konštatované v tejto listine týkajúce sa nadobudnutia vlastníckeho práva právnych predchodcov odporcov vo vzťahu k parc. č. 126/7 nie sú z hľadiska posúdenia dôvodnosti nároku navrhovateľa rozhodujúce, keď primárne nie je preukázaný vlastnícky nárok navrhovateľa, resp. jeho právnych predchodcov. Rovnako dôvody odvolania navrhovateľa o zneužití situácie zo strany odporcov, resp. o ich nesprávnom a protiprávnom konaní z hľadiska posúdenia tejto veci treba považovať za právne nepodstatné. I s ohľadom na uvedené skutočnosti potom súd prvého stupňa taktiež správne vyhodnotil neúčelnosť vypracovania znaleckého posudku na identifikáciu sporného pozemku, keďže zo strany navrhovateľa neboli predložené žiadne doklady o jeho vlastníckom nároku k predmetu sporu. Neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom nemožno zhojiť ani nariadením znaleckého dokazovania za účelom identifikácie spornej nehnuteľnosti, a preto súd prvého stupňa správne skonštatoval, že na vypracovanie navrhovaného znaleckého posudku nevzhladol dôvod.

Pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím návrh navrhovateľa zamietol, pretože navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o preukázaní jeho výlučného vlastníctva k parc. č. 126/7 orná pôda o výmere 110 m², vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je vecne správne.

S poukazom na dôvody uvedené vyššie odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.